

Súdwest wil af van code oranje over financiën

SNEEK Het intensief volgen door de provincie van de financiën van Súdwest-Fryslân in 2022 moet van tafel. Dit wil de meerderheid van de raad.

De gemeenteraad van Súdwest-Fryslân nam gisteren met slechts één stem tegen een motie aan waarin het college wordt opgeroepen met Gedeputeerde Staten in gesprek te gaan over het ingestelde financieel toezicht over de gemeente in 2022. „We staan op code oranje”, lichte PvdA-fractievoorzitter Johan Feenstra toe. Dat moet naar groen, aldus de motie.

Begin deze maand werd bekend dat de gemeente zich overvallen voelt door het oordeel van de provincie. Inmiddels is er een afspraak gemaakt om hierover in gesprek te gaan, deelde wethouder Gea Wielinga gisteravond mee, maar zij voegde eraan toe daarbij graag de steun van de raad te voelen. Zij riep dan ook op

met de motie in te stemmen.

Alle Friese gemeenten vallen onder repressief toezicht, stelde Wielinga. Zij snapt niet waarom in deze categorie extra onderscheid is gemaakt en haar gemeente met Dantumadiel onder intensief volgen is geschaard. De indieners van de motie, de partijen PvdA, Greidanus, D66, GL, VVD, GBTL, FNP en ChristenUnie, snappen dit ook niet. De provincie geeft zelf aan dat de begroting 2022 structureel en reëel in evenwicht is, verwoordde Feenstra. Het struikelblok zou onderhoud van kapitaalgoederen als bruggen en kades zijn, maar ook daar heeft de gemeente goed zicht op, aldus Feenstra.

Klaas Jan Semplonius stemde tegen omdat er niks mis is met extra toezicht. Hij kondigde daarnaast aan de volgende raadsperiode niet meer mee te doen aan de verkiezingen. In de afgelopen periode vormde hij de eenmansfractie Semplonius.

Klameare mogelijk naar plek De Pipegaal

WORKUM Cultuurhuis Klameare in Workum onderzoekt verhuizing naar de Hearewei/Spoardyk, de plek waar nu nog basisschool De Pipegaal staat.

De Klameare zetelt sinds 2016 in het oude gemeentehuis van Nijefurd in Workum. Dat werd toen voor 1 miljoen euro verbouwd en geschikt gemaakt als cultuurcentrum. De akoestiek in het pand liet vanaf het begin te wensen over en de energiekosten rijzen de pan uit. De Klameare kan de exploitatiekosten niet betalen en kampt met een jaarlijks tekort.

Daarom trok de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân in 2020 een bedrag van 50.000 euro uit voor een haalbaarheidsonderzoek naar een nieuwe Klameare. De resultaten daarvan hadden deze maand op tafel moeten liggen, maar de berekening voor financiering op de nieuwbouwplek is nog niet klaar. Begin 2022 hoopt

de Klameare, die een projectgroep samenstelde, met nadere cijfers te komen.

Basisschool De Pipegaal verhuist op termijn naar de Weverswei. De eerste paal van deze nieuwbouw werd eind september geslagen. Op de plek waar de school nu staat, heeft TWA Architecten een gebouw van twee lagen ontworpen, waarin het cultuurhuis en de ontmoetingsfunctie samenkomen. De kosten daarvan schat TWA op 5 miljoen euro.

De bibliotheek, die met de Klameare in het oude gemeentehuis zit, overweegt mee te verhuizen, maar wacht met een beslissing tot alle ter zake doende gegevens op tafel liggen. Een van de te onderzoeken punten is de wens van Plaatselijk Belang om op de plek van De Pipegaal extra parkeerruimte te realiseren voor bezoekers van het stadscentrum. Dit botst met de komst van een nieuw cultuurcentrum.

Camping, huizen en boerderijen in dorpen

LEEUWARDEN De Leeuwarder gemeenteraad is positief over vier bouw- en wijzigingsplannen in Swichum, Easterlittens, Weidum en Baard.

Het gaat om bouwwerkzaamheden die afwijken van het bestemmingsplan. De gemeenteraad kijkt mee over de schouder van burgemeester en wethouders, die hierover al positief hebben geoordeeld. Een deel van de plannen moet nog worden voorgelegd aan omwonenden, zodat zij erop kunnen reageren.

In Swichum betreft het een camping aan de Aytadyk. De eigenaar mag het aantal kampeerplaatsen uitbreiden van 15 naar 25, terwijl ook de plaatsing van 9

blokhutten en een sanitair gebouw wordt toegestaan. Voorts wordt de inrichting van een caravanstalling in een oude ligboxenstal gelegaliseerd.

Een melkveehouderij aan de Skrins in Easterlittens mag een ligboxenstal verbreden, een jongveestal bouwen, een mestzak plaatsen en een vaste mestopslag bouwen. Bij een pluimveehouderij aan de Wielsterdyk in Weidum kan een tweede bedrijfswoning gebouwd worden, terwijl er een schuur wordt vervangen.

In Baard wordt aan de Dekemawei een fout in het bestemmingsplan rechtgezet. Het gaat om een tot woning omgebouwde loods, die wel wordt toegestaan, maar niet goed stond ingetekend.

Jager heeft huiskat in boerenland in het oog

PIETER ATSMa

LEEUWARDEN Katten en steenmarters worden vaker afgeschoten en zwarte kraaien weer gedood met gebruik van vangkooien. Friese jagers gaan natuurlijke vijanden van weidevogels harder bestrijden.

Het is al jaren een frustratie van boeren en vogelwachters: ze kunnen nog zo hun best doen om de weidevogel te beschermen, het levert niets op als de dieren of eieren vervolgens aan roofdieren ten prooi vallen. De komende jaren moet meer worden gedaan om dat te voorkomen. In het nieuwe Faunabeheerplan Predatie 2022-2026 zet de Faunabeheereenheid Friesland de plannen uiteen om deze roofdieren vanaf eind volgend jaar intensiever te bestrijden. Het provinciebestuur stemde er deze week mee in.

Het beleid voor bejagen van roofdieren is nu nog vrij terughoudend, vertelt Peter de Vries van de Faunabeheereenheid. „De regel wie: pas ferjeie of sjitte at al it oare foar greidefûgels op oarder is.” Zo moeten eerst optimale omstandigheden worden gecreëerd voor weidevogels, voordat de aanpak van roofdieren mogelijk is.

De Vries noemt zowel agrarisch beheer (bijvoorbeeld uitgesteld maaien), landschapsbeheer (weinig bomen) als waterbeheer (hoger waterpeil). Omdat moeilijk te zeggen is wanneer al die omstandigheden perfect op orde zijn, was het bejagen van roofdieren de afgelopen jaren beperkt mogelijk.

Die regel wordt nu losgelaten. Volgens De Vries is dat vooral uit

vrees dat er anders nog nauwelijks grutto's, Kieviten en andere weidevogels overblijven. „At we it sa dwaan bliuwe, binne der aast troch de predaasjedruk gjin greidefûgels mear oer.”

En dus wordt de jacht op predatoren opgevoerd. Voor de meeste diersoorten moet nog wel een aparte ontheffing worden aangevraagd, waarbij de Faunabeheereenheid voor de eerste ontheffingen aanstuurt op december 2022.

Veel diersoorten (zie kader) worden straks alleen bejaagd of verjaagd in de specifieke weidevogelgebieden waar dat nodig wordt geacht. Als bijvoorbeeld in Skrok en Skrins bij Easterein veel bunzings en hermelijnen actief zijn, gaat de Faunabeheereenheid voor specifiek dat gebied een ontheffing aanvragen om de dieren te vangen en te doden.

Belangrijke uitzonderingen vormen katten en steenmarters: daar wordt aangestuurd op een ontheffing voor een breed gebied. Voor het nachtelijk afschieten van katten moet een ontheffing komen voor de hele provincie, bij de steenmarter voor ruwweg het hele noordelijke en zuidwestelijke deel van de provincie.

Voor de kat („fierwei de meast foarkommende predator”, aldus De Vries) springt in het oog. Het dier mag nu al overdag worden afgeschoten, maar dat gebeurt nauwelijks. Jagers laten de dieren veelal lopen, volgens De Vries mede omdat het zomaar de kat van een bekende kan zijn.

De komende jaren kan dat veranderen, vooral in de buurt van weidevogelgebieden. De Faunabeheereen-

heid wil een ontheffing om katten ook 's nachts, met behulp van een lichtbak, te mogen afschieten. Het is de bedoeling dat jagers zich actiever op de dieren richten.

Formeel gaat het alleen om verwilderde katten, maar volgens De Vries betekent dat in de praktijk alle katten die in het boerenland rondstruinen. „In kat komt net yn it fjild om de blomkes te besjen, dy is dêr omdat er op jacht is.”

Het kan dus ook betekenen dat boerderijkatten of huiskatten van particulieren worden afgeschoten, zegt De Vries desgevraagd, als die 's nachts op jacht zijn. Hij vergelijkt het met een hond die schapen aanvalt. „It is no ienris in ferantwurdlikens dy't de eigener hat.”

Niet dat alle katteneigenaren zich meteen zorgen hoeven maken. De Vries gaat er ook hier van uit dat afschot vooral plaatsvindt in weidevogelgebieden, en relatief ver buiten de bebouwde kom. „De katten út it doarp moatte dan wol hiel fier komme, foardat se bejage wurde.”

Afschot van de steenmarter is nog wel afhankelijk van de uitkomst van de lopende proeven waarbij de dieren worden gevangen en gedood. Het komende weidevogelseizoen is het laatste jaar van die proeven. Een evaluatie moet genoeg gegevens bieden voor een brede ontheffing, verwachten de faunabeheerders.

Voor de zwarte kraai komt er een nieuwe poging voor het vangen en doden met behulp van vangkooien. In het voorjaar van 2017 was dat al eens toegestaan, tot de rechtbank in 2018 de ontheffing vernietigde. De Faunabeheereenheid wil een nieuwe ontheffingsaanvraag indienen.

Het bestrijden van de vos met een lichtbak is nu al toegestaan. FOTO CATRINUS VAN DER VEEN

Beginnen met steenmarter, kat en kraai

Als eerste moeten volgend jaar ontheffingen worden aangevraagd voor de bestrijding van de steenmarter, verwilderde kat en zwarte kraai. De zwarte kraai zou in delen van Friesland met een vangkooi moeten worden gevangen en gedood. De kat moet 's nachts kunnen worden afgeschoten met behulp van een lichtbak. Voor de steenmarter wordt voor allebei methoden een aanvraag gedaan.

Het is de bedoeling dat deze ontheffingen per 1 december volgend jaar ingaan. Dan moet er ook een verlening zijn van de ontheffing om de vos 's nachts af te schieten. De vos, zwarte kraai en verwilderde kat mogen sowieso al overdag worden afgeschoten.

Een volgende stap is het lokaal kappen van nestbomen van de buizerd en het vangen en verplaatsen van de

bunzing. Voor een later moment moet het vangen en doden van de bunzing, wezel en hermelijn mogelijk worden. Ook hier worden dan gericht ontheffingen gevraagd voor gebieden waar de dieren (te) actief zijn. Dat laatste geldt ook voor de blauwe reiger, havik en ooievaar. Bij deze vogels is het de bedoeling ze niet te doden: ze moeten worden verjaagd door nesten weg te halen of nestbomen te kappen.